

B9-0526/2023 }
B9-0527/2023 }
B9-0528/2023 }
B9-0529/2023 }
B9-0530/2023 }
B9-0531/2023 } RC1

13.12.2023

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B9-0526/2023 (Verts/ALE)

B9-0527/2023 (PPE)

B9-0528/2023 (The Left)

B9-0529/2023 (Renew)

B9-0530/2023 (S&D)

B9-0531/2023 (ECR)

a guatemalai puccskísérletről
(2023/3031(RSP))

Leopoldo López Gil

a PPE képviselőcsoport nevében

**Pedro Marques, Javi López, Maria-Manuel Leitão-Marques, Alicia Homs
Ginell**

az S&D képviselőcsoport nevében

RC\1292879HU.docx

PE756.709v01-00 }
PE756.710v01-00 }
PE756.711v01-00 }
PE756.712v01-00 }
PE756.713v01-00 }
PE756.714v01-00 } RC1

Jordi Cañas, Petras Auštrevičius, José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Ilhan Kyuchyuk, Dragoș Pîslaru, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans

a Renew képviselőcsoport nevében

Tilly Metz

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Anna Fotyga, Witold Jan Waszczykowski, Assita Kanko, Anna Zalewska, Elżbieta Kruk, Adam Bielan, Waldemar Tomaszewski, Joachim Stanisław Brudziński, Angel Dzhambazki

az ECR képviselőcsoport nevében

Miguel Urbán Crespo

a Baloldal képviselőcsoport nevében

Fabio Massimo Castaldo

Az Európai Parlament állásfoglalására irányuló indítvány a guatemalai puccskísérletről (2023/3031(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel korábbi állásfoglalásaira, különösen a „Guatemala: a választások után kialakult helyzet, a jogállamiság és az igazságszolgáltatás függetlensége” című, 2023. szeptember 14-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a guatemalai elnökválasztásról szóló 2023. augusztus 21-i és 28-i nyilatkozataira, valamint a legújabb guatemalai fejleményekről szóló 2023. december 8-i nyilatkozatára,
 - tekintettel az uniós választási megfigyelő misszió 2023. június 27-i és augusztus 22-i előzetes nyilatkozataira, valamint a Guatemalavárosban 2023. november 13-án bemutatott végleges jelentésére,
 - tekintettel az ENSZ főtitkára szóvivőjének a guatemalai demokratikus átmenet közelmúltbeli fejleményeiről szóló 2023. december 8-i nyilatkozatára,
 - tekintettel Volker Türk, az ENSZ emberi jogi főbiztosának 2023. december 9-i nyilatkozatára, melyben elítéli a választások eredményeinek megkérdőjelezésére irányuló folyamatos kísérleteket,
 - tekintettel az Amerikai Államok Szervezete Főtitkárságának 2023. december 8-i nyilatkozatára, amelyben elítéli a guatemalai puccskísérletet,
 - tekintettel a Szövetség a Demokrácia Fejlődéséért (Alliance for Development in Democracy) 2023. december 8-i nyilatkozatára, amelyben elítéli az általános választások eredményének érvénytelenítésére irányuló lépéseket, amelyek a demokratikus választási folyamatba való beavatkozást és annak semmibe vételét jelentik,
 - tekintettel a guatemalai kereskedelmi, ipari és pénzügyi kamarák koordinációs bizottsága (Comité Coordinador de Cámaras Comerciales, Industriales y Financieras, CACIF) 2023. december 8-i nyilatkozatára a demokrácia, a jogállamiság, a megválasztott elnök, a megválasztott alelnök és a 2023. június 25-i választásokon megválasztott valamennyi tisztviselő támogatásáról,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel 2023. augusztus 28-án a Legfelsőbb Választási Bíróság bejelentette a békésen és jól szervezeten lezajlott választások hivatalos eredményeit, és a 2023. augusztus 20-i elnökválasztást követően kihirdette a Movimiento Semillához tartozó Bernardo Arévalo

¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0322.

és Karin Herrera megválasztását Guatemala elnökének, illetve alelnökének;

- B. mivel november 2-án a Legfelsőbb Választási Bíróság ismét felfüggesztette a Movimiento Semilla bejegyzését; mivel az ügyészség szelektív és önkényes jogi és eljárási intézkedéseket hozott a Movimiento Semillával szemben, amióta az elnökválasztás 2023. június 25-i első fordulóját követően megerősítést nyert, hogy Bernardo Arévalo a legtöbb szavazatot kapott két jelölt egyike; mivel augusztus 24-én az Emberi Jogok Amerikaközi Bizottsága óvintézkedéseket hozott Bernardo Arévalo és Karin Herrera védelmében;
- C. mivel 2023. december 8-án a guatemalai ügyészség, és főként a büntetlenség elleni különleges ügyészség (FECI) vezetője, José Rafael Curruchiche és Leonor Morales Lazo ügyész kijelentette, hogy a 2023. június 25-i választások eredményeinek megsemmisítésére törekszenek az öt választási körzet számlálói-veivel (acta 4) és az előzetes választási eredmények továbbításának és bejelentésének rendszerével kapcsolatos állítólagos szabálytalanságokra hivatkozva;
- D. mivel az ügyészek kérelmet terjesztettek elő a megválasztott guatemalai elnök, Bernardo Arévalo mentelmi jogától való megfosztására; mivel a Legfelsőbb Bíróság még nem döntött erről, és az Alkotmánybíróság sem hozott még határozatot a választójog védelmében jelenleg folyó perekben;
- E. mivel 2023. november 15-én a kongresszus tagjai új bírákat neveztek ki a Legfelsőbb Bíróságba egy szűkített jelöltlistáról, amelyet a guatemalai ügyészek vizsgálatai szerint állítólag befolyással való üzérkedéssel állítottak össze;
- F. mivel Bernardo Arévalo megválasztott elnök elutasította ezeket az igaztalan állításokat, és úgy ítélte meg, ez csupán az ügyészek kísérlete arra, hogy érvénytelenítsék választási győzelmét;
- G. mivel Blanca Alfaro, a Legfelsőbb Választási Bíróság elnöke, akinek feladata az ilyen helyzetek megoldása, azonnal azt válaszolta az ügyészségnek, hogy a választási eredmények megváltoztathatatlanok, és azok „érvényesek és igazoltak”, továbbá kijelentette, hogy „azok (akik megnyerték a választást) szükségszerűen akkreditálva vannak és 2024. január 14-én hivatalba kell lépniük”;
- H. mivel a Legfelsőbb Választási Bíróság elnöke megjegyezte, hogy a megválasztott tisztviselők hivatalba lépésének megakadályozására irányuló minden kísérlet „az alkotmányos rend megsértését jelentené”;
- I. mivel 2023. december 1-jén a Legfelsőbb Választási Bíróság négy bírása néhány órával azt követően elhagyta az országot, hogy a kongresszus megszavazta mentelmi joguk felfüggesztését, ami a kongresszusi tagok többségének egyértelmű kísérlete a választási eredmények további befolyásolására, teljes mértékben figyelmen kívül hagyva a szavazók által a szavazás során kifejezett akaratot;
- J. mivel az ügyészek folyamatosan megpróbálják eszkalálni ezt a válságot azért, hogy

önhatalmúlag intézkednek, gyakran dacolva a guatemalai nép akaratával, valamint az Európai Parlament nyilatkozataival és állásfoglalásaival;

- K. mivel a Parlament, az EU és más nemzetközi partnerek elítélték a jelölések betiltását, a választások eredményének megcáfolására irányuló kísérleteket, a független igazságügyi szereplők kriminalizálására irányuló folyamatos lépéseket, valamint az igazságügyi és ügyészi intézmények eszközként való felhasználását;
 - L. mivel novemberben a főügyészi hivatal bejelentette, hogy vizsgálatot indít a San Carlos Egyetemen 2022-ben tartott, nagyrészt békés tüntetéssel kapcsolatban; mivel az ügyészek 27 elfogatóparancsot kértek aktivistákkal, diákokkal, egyetemi oktatókkal és a Movimiento Semilla egy tagjával szemben;
 - M. mivel az EU választási megfigyelő missziója és nemzeti megfigyelő missziók a guatemalai hatóságok meghívására a teljes választási folyamatot megfigyelték, és arra a következtetésre jutottak, hogy a választások átláthatóak és jól szervezettek voltak, és semmilyen csalásra utaló jelet nem találtak; mivel Josep Borrell alelnök/főképviselő és az AÁSZ főtitkára az ügyészség közelmúltbeli határozatait „puccskísérletnek” minősítette;
 - N. mivel a választási eredmények figyelmen kívül hagyására irányuló kísérletek tömeges tiltakozásokat váltottak ki; mivel valamennyi jelöltnek, politikai szereplőnek, állami intézménynek és igazságszolgáltatási rendszernek el kell fogadnia és tiszteletben kell tartania a szavazók akaratát;
 - O. mivel Consuelo Porras főügyész, Rafael Curruchiche büntetlenség elleni különleges ügyész, Fredy Orellana bíró és Cinthia Edelmira Monterroso Gómez ügyész szerepelnek az Egyesült Államok antidemokratikus és korrupt szereplőket megnevező listáján;
 - P. mivel az EU és Közép-Amerika közötti társulási megállapodás – amely még nem lépett hatályba – alapvető záradékként tartalmazza „a demokratikus elvek és az alapvető jogok tiszteletben tartását”;
1. elítéli a puccskísérletet és az ügyészség arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy csalásra vonatkozó megalapozatlan állítások alapján megsemmisítse a guatemalai általános és elnökválasztás eredményeit, és felszólít e fellépések azonnali beszüntetésére;
 2. elutasítja egyes hatóságok minden olyan politikai indíttatású fellépését, amely egyértelműen sérti a guatemalai alkotmányt, a jogállamiságot, a választási folyamat integritását és a demokrácia legalapvetőbb elveit, beleértve a hatalmi ágak szétválasztásának alapelvét;
 3. támogatja Bernardo Arévalo megválasztott elnököt, és rendezett átmenetre szólít fel, amelynek eredményeképpen 2024. január 14-én Guatemala 52. elnökeként beiktatják őt;
 4. felhívja az illetékes hatóságokat, különösen az Alkotmánybíróságot, a Legfelsőbb

Bíróságot, a Legfelsőbb Választási Bíróságot, a Kongresszust és Alejandro Giammattei elnököt, hogy tegyenek lépéseket az alkotmányos rend és a jogállamiság megőrzése érdekében, utasítsák el a választási eredmények megváltoztatására irányuló elfogadhatatlan kísérleteket, biztosítsák a guatemalai polgárok által a szavazataikkal kifejezett akarat tiszteletben tartását, és garantálják polgári és politikai jogaikat, testi épségüket és biztonságukat, beleértve a megválasztott tisztviselők azon jogát, hogy a nemzetközi normáknak, valamint a guatemalai törvényeknek megfelelően hivatalba léphessenek;

5. hangsúlyozza a demokráciát akadályozó személyek elszámoltatásának fontosságát; e tekintetben felhívja a Tanácsot, hogy haladéktalanul fogadjon el célzott korlátozó intézkedéseket, beleértve vagyoni eszközök befagyasztását és utazási tilalmat (többek között, de nem kizárólag) María Consuelo Porras Argueta, a FECI vezetője, José Rafael Curruchiche Cacul főügyész, Fredy Raúl Orellana Letona bíró, Leonor Eugenia Morales Lazo, a FECI ügyésze és Angel Arnoldo Pineda Avila, az ügyészség főtitkára ellen, akik aláássák a 2023-as guatemalai választási folyamatot, és módszeresen eszközként használják az igazságszolgáltatást a jogállamiság gyengítésére és ellenzéki személyiségek kriminalizálására;
6. emlékeztet, hogy az igazságszolgáltatás függetlenségének tiszteletben tartása, a politikai pluralizmus és a véleménynyilvánítás szabadságának tiszteletben tartása alapvető jogok, és a demokrácia és a jogállamiság alapvető pillérei; rendkívül aggasztónak tartja a jogállamiság folyamatos romlását Guatemalában;
7. aggodalmát fejezi ki ügyészek, bírák, a korábbi guatemalai büntetlenség elleni nemzetközi bizottság tisztviselői és független újságírók, többek között José Rubén Zamora önkényes fogva tartása miatt; felszólít az önkényesen fogva tartott valamennyi személy azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására, valamint az ellenük felhozott megalapozatlan büntetőjogi vádak ejtésére; emlékezteti a guatemalai hatóságokat, különösen az ügyészséget, hogy tartózkodjanak minden arra irányuló kísérlettől, hogy akadályozzák azon emberijog-védők, igazságügyi szereplők és újságírók munkáját, akik a korrupció, az emberi jogi jogsértések és a hatalommal való visszaélés kivizsgálásán és feltárásán fáradoztak;
8. felhívja az Európai Külügyi Szolgálatot, a tagállamokat és az Unió guatemalai küldöttségét, hogy továbbra is kövessék nyomon az országban kialakult helyzetet, beleértve az ügyészség, az Alkotmánybíróság és a Legfelsőbb Bíróság döntéseit is, amíg nincsenek egyértelmű és hiteles garanciák arra, hogy a szavazóknak a 2023. június 25-i általános választásokon és a 2023. augusztus 20-i elnökválasztáson kifejezett akaratát tiszteletben tartják; támogatja az AÁSZ elnöki átmenetet segítő különleges missziójának folyamatban lévő munkáját, összhangban az AÁSZ Állandó Tanácsának megbízatásával;
9. ösztönzi az illetékes guatemalai hatóságokat, hogy hajtsák végre az EU választási megfigyelő missziójának ajánlásait, különösen azokat, amelyek a jogállamiság, a hatalmi ágak szétválasztása, valamint az emberi és politikai jogok előmozdítása terén feltárt hiányosságok kezelésére irányulnak;

10. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az alelnöknek/főképviselőnek, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az AÁSZ-nak, az ENSZ-nek, a guatemalai hatóságoknak, valamint a PARLACEN-nek.